

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ദ്വാവിംശത്യധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വാവിംശത്യധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമസ്യാജ്ഞയാ വിഭീഷണേന വാനരാണാം ഭൃശം
സത്കാരോ വിഭീഷണം വാനരാംശ്ച സഹൈവാദായ ശ്രീരാമസ്യ
പുഷ്പകേണായോധ്യാം പ്രതി പ്രസ്ഥാനം ച

ഉപസ്ഥിതം തു തം കൃത്വാ
പുഷ്പകം പുഷ്പഭൂഷിതം |
അവിദൂരേ സ്ഥിതോ രാമ -
മിത്സുവാച വിഭീഷണം || 6.122.1 ||

സ തു ബദ്ധാഞ്ജലിപുടോ
വിനീതോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
അബ്രവീത് ത്വരയോപേതഃ
കിം കരോമീതി രാഘവം || 6.122.2 ||

തമബ്രവീൻമഹാതേജാ
ലക്ഷ്മണസ്യോപശൃൺവതഃ |
വിമൃശ്യ രാഘവോ വാക്യ -
മിദം സ്നേഹപുരസ്കൃതം || 6.122.3 ||

കൃതപ്രയത്നകർമാണഃ
സർവ ഏവ വന്ൗകസഃ |

രന്തൈരർമൈശ്ച വിവിധൈഃ

സമ്പൂജ്യന്താം വിഭീഷണ || 6.122.4 ||

സഹാമീഭിസ്ത്വയാ ലങ്കാ

നിർജിതാ രാക്ഷസേശ്വര |

ഹൃഷ്ടൈഃ പ്രാണഭയം ത്യക്ത്വാ

സംഗ്രാമേഷ്വനിവർതിഭിഃ || 6.122.5 ||

ത ഇമേ കൃതകർമാണഃ

സർവ ഏവ വന്ൗകസഃ |

ധനരത്നപ്രദാനൈശ്ച

കർമൈഷാം സഫലം കുരു || 6.122.6 ||

ഏവം സമ്മാനിതാശ്ചൈതേ

നന്ദമാനാ യഥാ ത്വയാ |

ഭവിഷ്യന്തി കൃതജ്ഞൈന

നിർവൃതാ ഹരിയൂഥപാഃ || 6.122.7 ||

ത്യാഗിനം സംഗ്രഹീതാരം

സാനുക്രാശം ജിതേന്ദ്രിയം |

സർവേ ത്വാമഭിഗച്ഛന്തി

തതഃ സംബോധയാമി തേ || 6.122.8 ||

ഹീനം രതിഗുണൈഃ സർവൈ -

രഭിഹന്താരമാഹവേ |

സേനാ ത്യജതി സംവിഗാ

ന്യപതിം തം നരേശ്വര || 6.122.9 ||

ഏവമുക്തസ്തു രാമേണ

വാനരാംസ്താൻ വിഭീഷണഃ |

രത്നാർഥസംവിഭാഗേന

സർവാനേവാഭ്യപൂജയത് || 6.122.10 ||

തതസ്താൻ പുജിതാൻ ദൃഷ്ട്വാ

രത്നാർഥൈർഹരിയുമപാൻ |

ആരുരോഹ തദാ രാമ -

സ്തദ് വിമാനമനുത്തമം || 6.122.11 ||

അങ്കേനാദായ വൈദേഹീം

ലജ്ജമാനാം മനസ്വിനീം |

ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രോ

വിക്രാന്തേന ധനുഷ്മതാ || 6.122.12 ||

അബ്രവീത് സ വിമാനസ്ഥഃ

പൂജയൻ സർവ്വാനരാൻ |

സുഗ്രീവം ച മഹാവീര്യം

കാകുത്സ്ഥഃ സവിഭീഷണം || 6.122.13 ||

മിത്രകാർയം കൃതമിദം

ഭവദ്ഭിർവാനരർഷഭാഃ |

അനുജ്ഞാതാ മയാ സർവേ

യഥേഷ്ടം പ്രതിഗച്ഛത || 6.122.14 ||

യത് തു കാർയം വയസ്യേന

സ്നിഗ്ധേന ച ഹിതേന ച |

കൃതം സുഗ്രീവ തത് സർവം

ഭവതാധർമ്മഭീരുണാ || 6.122.15 ||

കിഷ്കിന്ധാം പ്രതി യാഹ്യാശു

സ്വസൈന്ധവേനാഭിസംവൃതഃ |

സ്വരാജ്യേ വസ ലങ്കായാം

മയാ ദന്തേ വിഭീഷണ |

ന ത്വാം ധർഷയിതും ശക്താഃ

സേന്ദ്രാ അപി ദിവൗകസഃ || 6.122.16 ||

അയോധ്യാം പ്രതി യാസ്യാമി

രാജധാനീം പിതൂർമമ |

അഭ്യനുജ്ഞാതുമിച്ഛാമി

സർവാനാമന്ത്രയാമി വഃ || 6.122.17 ||

ഏവമുക്താസ്തു രാമേണ

ഹരീന്ദ്രാ ഹരയസ്തഥാ |

ഊചുഃ പ്രാഞ്ജലയഃ സർവേ

രാക്ഷസശ്ച വിഭീഷണഃ || 6.122.18 ||

അയോധ്യാം ഗന്തുമിച്ഛാമഃ

സർവാനു നയതു നോ ഭവാൻ |

മുദ്യുക്താ വിചരിഷ്യാമോ

വനാനുപവനാനി ച || 6.122.19 ||

ദൃഷ്ട്വാ ത്വാമഭിഷേകാർദ്രം

കൗസൽയാമഭിവാദ്യ ച |

അചിരാദാഗമിഷ്യാമഃ

സ്വഗൃഹാൻ നൃപസത്തമ || 6.122.20 ||

ഏവമുക്താസ്തു ധർമാത്മാ

വാനരൈഃ സവിഭീഷണൈഃ |

അബ്രവീദ് വാനരാൻ രാമഃ

സസുഗ്രീവവിഭീഷണാൻ || 6.122.21 ||

പ്രിയാത് പ്രിയതരം ലബ്ധം
 യദഹം സസുഹൃജ്ജനഃ |
 സർവൈർഭവദ്ഭിഃ സഹിതഃ
 പ്രീതിം ലപ്സ്യേ പുരീം ഗതഃ || 6.122.22 ||

ക്ഷിപ്രമാരോഹ സുഗ്രീവ
 വിമാനം സഹ വാനരൈഃ |
 ത്വമപ്യാരോഹ സാമാത്യോ
 രാക്ഷസേന്ദ്ര വിഭീഷണ || 6.122.23 ||

തതഃ സ പുഷ്പകം ദിവ്യം
 സുഗ്രീവഃ സഹ വാനരൈഃ |
 ആരുരോഹ മുദാ യുക്തഃ
 സാമാത്യശ്ച വിഭീഷണഃ || 6.122.24 ||

തേഷ്ചാരൂഢേഷു സർവേഷു
 കൗബേരം പരമാസനം |
 രാഘവേണാഭ്യനുജ്ഞാത -
 മുത്പപാത വിഹായസം || 6.122.25 ||

ഖഗതേന വിമാനേന
 ഹംസയുക്തേന ഭാസ്വതാ |
 പ്രഹൃഷ്ടശ്ച പ്രതീതശ്ച
 ബഭൗ രാമഃ കുബേരവത് || 6.122.26 ||

തേ സർവേ വാനരർക്ഷാശ്ച രാക്ഷസാശ്ച മഹാബലാഃ |
 യമാസുഖമസംബാധം ദിവ്യേ തസ്മിന്നുപാവിശൻ || 6.122.27 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 യുദ്ധകാണ്ഡേ ദ്വാവിംശത്യധികശതതമഃ സർഗഃ ||